

**แบบประเมินความเสี่ยงพอ เหมาะสมของการควบคุมภายใน**

**แนวคิดและวัตถุประสงค์**

การมีระบบการควบคุมภายในที่ดีมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับหน่วยงาน โดยระบบที่ดีจะสามารถช่วยป้องกัน บริหารจัดการ ความเสี่ยงหรือความเสียหายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับหน่วยงานและผู้ที่มีส่วนได้เสียได้เป็นอย่างดี ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร หน่วยงาน คณะกรรมการควบคุมภายในที่จะต้องดำเนินการให้มั่นใจว่า หน่วยงานมีระบบควบคุมภายในที่เหมาะสม และเพียงพอในการ ดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ กฎหมาย ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถป้องกันทรัพย์สิน จากการทุจริต เสียหาย รวมทั้งมีการจัดทำรายงานต่างๆ ที่ถูกต้องน่าเชื่อถือ

**การนำไปใช้**

หน่วยงานควรใช้แบบประเมินนี้เป็นแนวทางในการประเมินหรือทบทวนความเพียงพอของระบบควบคุมภายในอย่างน้อยทุกปี และอาจมีการทบทวนเพิ่มเติมหากเกิดเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานอย่างมีนัยสำคัญ การประเมินดังกล่าว ควรผ่านการพิจารณาของผู้บริหารของหน่วยงานด้วย เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่มีความเข้าใจตรงกัน และสามารถกำหนด แนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับหน่วยงานได้

การตอบแบบประเมินในแต่ละข้อ ควรอยู่บนพื้นฐานของการปฏิบัติจริง หากประเมินแล้วพบว่า หน่วยงานยังขาดการควบคุม ภายในที่เพียงพอในข้อใด (ไม่ว่าจะเป็นการไม่มีระบบในเรื่องนั้น หรือมีแล้วแต่ยังไม่เหมาะสม) หน่วยงานควรอธิบายเหตุผลและ แนวทางแก้ไขประกอบไปด้วย

**การควบคุมภายในองค์กร (Control Environment)**

**๑. หน่วยงานแสดงถึงความยึดมั่นในคุณค่าของความซื่อตรงและจริยธรรม**

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
๑.๑ ผู้อำนวยการ มีการปฏิบัติที่อยู่บนหลักความซื่อตรงและการรักษา จรรยาบรรณในการดำเนินงาน <ul style="list-style-type: none"> <li>• ข้อบังคับกรมอนามัยว่าด้วยจรรยาข้าราชการกรมอนามัย พ.ศ. ๒๕๖๓</li> <li>• แนวทางการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนกรณี การเรียไรและกรณีการให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด</li> <li>• ประกาศกรมอนามัย เรื่องแนวทางการปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อ จัดหาและการส่งเสริมการขายและนวัตกรรมที่มีใช้ฯ พ.ศ.๒๕๖๔</li> </ul>	✓		ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายในมี การปฏิบัติงานที่อยู่บนหลักความ ซื่อตรงและรักษาจรรยาบรรณในการ เนินงาน โดยกำหนดให้เจ้าหน้าที่ต้อง ปฏิบัติข้อบังคับกรมอนามัยว่าด้วย จรรยาบรรณข้าราชการกรมอนามัย พ.ศ. ๒๕๖๓ และมีการกำหนด บทลงโทษเมื่อมีการกระทำ ผ่าฝืน ระเบียบข้อปฏิบัติที่เหมาะสม และมี การแจ้งเวียนให้เจ้าหน้าที่ทุกคน รับทราบและถือปฏิบัติทั่วกัน
๑.๒ หน่วยงานมีข้อกำหนดที่เป็นลายลักษณ์อักษร เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความซื่อตรงและรักษาจรรยาบรรณ มีการสื่อสารข้อกำหนดและ บทลงโทษข้างต้นให้เจ้าหน้าที่ทุกคนรับทราบ เช่น รวมอยู่ในการปฐมนิเทศ เจ้าหน้าที่ใหม่ ให้เจ้าหน้าที่ลงนามรับทราบข้อกำหนดและบทลงโทษเป็น ประจำทุกปีมีการเผยแพร่ แจ้งเวียนให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ได้รับทราบ	✓		
๑.๓ หน่วยงานมีกระบวนการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตาม กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับเกี่ยวกับ จริยธรรม จรรยา และวินัยสำหรับ ข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการและพนักงานกระทรวงสาธารณสุข กรมอนามัย	✓		
๑.๔ หน่วยงานมีการจัดการอย่างทันเวลา หากพบการไม่ปฏิบัติตาม ข้อกำหนดเกี่ยวกับความซื่อตรงและการรักษาจรรยาบรรณ	✓		

๒. ผู้กำกับดูแลแสดงให้เห็นถึงความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร และทำหน้าที่กำกับดูแลให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุงการควบคุมภายในรวมถึงดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมภายใน (ผู้กำกับดูแล = อธิบดี)

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
๒.๑ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้กำกับดูแลแยกจากฝ่ายบริหาร ivo อย่างชัดเจนและมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่อย่างแท้จริง	✓		กลุ่มตรวจสอบภายในมีความอิสระขึ้นตรงต่ออธิบดีกรมอนามัย กลุ่มตรวจสอบภายในได้รับมอบนโยบายการปฏิบัติงานจากอธิบดีกรมอนามัย เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติ รวมถึงการให้ความสำคัญและสนับสนุนให้มีระบบการควบคุมภายในครอบคลุมทุกองค์ประกอบการควบคุมภายใน
๒.๒ ผู้กำกับดูแล ดำเนินการกำกับดูแลให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุงการควบคุมภายในให้เป็นไปตามมาตรฐานกำหนด รวมทั้งกำกับดูแลให้มีการดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมภายใน	✓		
๒.๓ ผู้กำกับดูแลเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับพันธกิจขององค์กร และมีความเชี่ยวชาญที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร หรือสามารถขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ ได้	✓		
๒.๔ ผู้กำกับดูแลการพัฒนาและปฏิบัติเรื่องการควบคุมภายใน ในองค์กร ซึ่งครอบคลุมทั้งการสร้างสภาพแวดล้อมการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม ข้อมูลและการสื่อสาร และการติดตาม	✓		

๓. หน่วยงานได้จัดให้มีโครงสร้างองค์กร สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่เหมาะสมเพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ ภายใต้การกำกับดูแลของผู้กำกับดูแล

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
๓.๑ ผู้อำนวยการกำหนดโครงสร้างองค์กรที่สนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร รวมถึงการจัดให้มีการควบคุมภายในอย่างมีประสิทธิภาพ	✓		กลุ่มตรวจสอบภายใน ได้จัดโครงสร้างแบ่งงานเป็น ๔ ฝ่าย ประกอบด้วย ฝ่ายอำนวยการ และฝ่ายตรวจสอบ ๑ - ๓ โดยมีแผนภูมิโครงสร้างและสายงานการบังคับบัญชาเป็นปัจจุบัน
๓.๒ ผู้อำนวยการกำหนดสายการรายงานในหน่วยงาน โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการสื่อสารข้อมูล	✓		
๓.๓ ผู้อำนวยการมีการกำหนด มอบหมาย และจำกัดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างเหมาะสมระหว่าง รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มงาน และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน	✓		

๔. หน่วยงานแสดงถึงความมุ่งมั่นในการจูงใจ พัฒนาและรักษาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
๔.๑ หน่วยงานมีนโยบายและวิธีการปฏิบัติเพื่อจัดหา พัฒนา และรักษาบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถที่เหมาะสม และมีกระบวนการสอบทานนโยบายและวิธีการปฏิบัติที่สม่ำเสมอ	✓		กลุ่มตรวจสอบภายในได้รับมอบนโยบายจากอธิบดีกรมอนามัย และมีการปฏิบัติงานสอดคล้องกับนโยบาย รวมทั้งมีแผนการพัฒนาบุคลากรเป็นประจำทุกปีเพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในและเจ้าหน้าที่มีการพัฒนาความสามารถอย่างต่อเนื่องในทุกด้าน เพื่อจะนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน มีการสร้างแรงจูงใจโดยการนำผลการปฏิบัติงานมาประเมินความดีความชอบเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือน
๔.๒ หน่วยงานมีกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน การให้แรงจูงใจหรือรางวัลต่อบุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานดี และการจัดการต่อบุคลากรที่มีผลงานไม่บรรลุเป้าหมาย รวมถึง การสื่อสารกระบวนการเหล่านี้ให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทราบ	✓		
๔.๓ หน่วยงานมีกระบวนการแก้ไขปัญหาหรือเตรียมพร้อมสำหรับการขาดบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถที่เหมาะสมอย่างทันเวลา	✓		
๔.๔ หน่วยงานมีกระบวนการสรรหา พัฒนา และรักษาผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทุกคน เช่น การจัดระบบที่ปรึกษา (mentoring) และการฝึกอบรม	✓		
๔.๕ หน่วยงานมีแผนและกระบวนการสรรหาผู้สืบทอดตำแหน่ง (succession plan) ที่สำคัญ	✓		

๕. หน่วยงานกำหนดให้บุคลากรมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานตามระบบการควบคุมภายใน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
๕.๑ หน่วยงานมีกระบวนการและการสื่อสารให้บุคลากรทุกคนมีความรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน และจัดให้มีการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการปฏิบัติ ในกรณีที่เป็น	✓		กลุ่มตรวจสอบภายในได้มอบหมายให้แต่ละฝ่ายจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Sop) ตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อเป็นจุดควบคุมความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงาน ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน และได้เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่เข้าร่วมงานต่างๆ ของหน่วยงานภายใน กรมอนามัยและมีการพิจารณาความดีความชอบจากเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติราชการที่ได้ลงนามระหว่างผู้บังคับบัญชา
๕.๒ หน่วยงานกำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน การสร้างแรงจูงใจ และการให้รางวัล ที่เหมาะสมโดยพิจารณาทั้งเรื่องการปฏิบัติตาม จรรยาบรรณ หลักเกณฑ์จริยธรรม และวัตถุประสงค์ในระยะสั้นและระยะยาวของหน่วยงาน	✓		
๕.๓ หน่วยงานประเมินแรงจูงใจและการให้รางวัลอย่างต่อเนื่องโดยเน้นให้สามารถเชื่อมโยงกับความสำเร็จของหน้าที่ในการปฏิบัติตามการควบคุมภายในด้วย	✓		

### การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

๖. หน่วยงานกำหนดวัตถุประสงค์การควบคุมภายในของการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์องค์กรไว้อย่างชัดเจนเพียงพอที่สามารถระบุและประเมินความเสี่ยงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กร

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
๖.๑ หน่วยงานมีกระบวนการวัตถุประสงค์การควบคุมภายในด้านภาระดำเนินงาน ๖.๑.๑ วัตถุประสงค์ที่กำหนดสะท้อนนโยบาย ๖.๑.๒ มีการพิจารณา กำหนดค่าที่ยอมรับได้ของความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ๖.๑.๓ มีการกำหนดการใช้ทรัพยากร เป้าหมายการดำเนินงาน เป้าหมายด้านการเงิน	✓		กลุ่มตรวจสอบภายใน ได้ระบุวัตถุประสงค์การควบคุมภายในของการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจนและเพียงพอที่จะสามารถระบุและประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ด้านการดำเนินงาน ด้านการรายงาน และด้านการปฏิบัติงานการประเมินความเสี่ยงได้ให้บุคลากรทุกคนร่วมกัน ค้นหา และดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีอยู่ให้ครอบคลุมภารกิจงาน
๖.๒ หน่วยงานมีกระบวนการวัตถุประสงค์การควบคุมภายในด้านการรายงาน ๖.๒.๑ รายงานการเงิน เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีของหน่วยงานภาครัฐ โดยรายการที่เปิดเผยสะท้อนสถานะและกิจกรรมของหน่วยงาน ๖.๒.๒ รายงานที่มีใช้รายงานการเงิน มีการระบุว่ารายงานมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหาร มีความถูกต้อง เพียงพอต่อการตัดสินใจ และสะท้อนกิจกรรมของหน่วยงาน	✓		
๖.๓ ระบุวัตถุประสงค์การควบคุมภายในด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ๖.๓.๑ มีการระบุว่า การปฏิบัติงานเป็นไปตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ๖.๓.๒ มีการกำหนดค่าที่ยอมรับของความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติไม่เป็นไปตามกฎระเบียบ	✓		

๗. หน่วยงานระบุความเสี่ยงทุกประเภทที่อาจกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ไว้อย่างครอบคลุมทั่วทั้งองค์กรและวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่อกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยง

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
๗.๑ หน่วยงานระบุความเสี่ยงทุกประเภทซึ่งอาจมีผลกระทบต่อ การดำเนินงานของหน่วยงานทั้งระดับหน่วยงาน กลุ่ม ฝ่าย และหน้าที่งานต่าง ๆ	✓		กลุ่มตรวจสอบภายใน ได้รับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อ การไม่บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ และวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยง เพื่อนำเป็นข้อมูลและพิจารณาในที่ประชุม ของคณะกรรมการติดตามและประเมินผล ระบบควบคุมภายใน จัดลำดับความเสี่ยง ที่อาจเกิดขึ้นและเป็นอุปสรรคต่อการ บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายหมาย เพื่อกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยงให้ ลดลงหรือหมดไป
๗.๒ หน่วยงานวิเคราะห์ความเสี่ยงทุกประเภทที่อาจเกิดจากทั้งปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกองค์กร ซึ่งรวมถึงความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ การดำเนินงาน การรายงาน การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	✓		
๗.๓ ผู้บริหารทุกระดับมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยง	✓		
๗.๔ หน่วยงานประเมินความสำคัญของความเสี่ยง โดยพิจารณาทั้ง โอกาสเกิดเหตุการณ์ และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น	✓		
๗.๕ หน่วยงานมีมาตรการและแผนปฏิบัติงานเพื่อจัดการความเสี่ยง โดยอาจ เป็นการยอมรับความเสี่ยงนั้น (acceptance) การลดความเสี่ยง (reduction) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (avoidance) หรือการร่วมรับความเสี่ยง (sharing)	✓		

๘. หน่วยงานได้พิจารณาถึงโอกาสที่จะเกิดการทุจริต ในการประเมินความเสี่ยงที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
๘.๑ หน่วยงานประเมินโอกาสที่จะเกิดการทุจริตขึ้น โดยครอบคลุมการ ทุจริตแบบต่างๆ เช่น การจัดทำรายงานทางการเงินเท็จ การทำให้ สูญเสียทรัพย์สิน การคอร์รัปชัน การที่ผู้บริหารสามารถฝ่าฝืนระบบ ควบคุมภายใน (management override of internal controls) การเปลี่ยนแปลงข้อมูลในรายงานที่สำคัญ การได้มาหรือใช้ไปซึ่ง ทรัพย์สินโดยไม่ถูกต้อง เป็นต้น	✓		กลุ่มตรวจสอบภายในมีการประเมินผล กระทบ ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิด ผลกระทบในกระบวนการต่างๆ เพื่อ ประกอบการประเมินความเสี่ยงที่ส่งผล ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ และโอกาสที่จะ เกิดการทุจริต โดยการมีส่วนร่วมของ บุคลากรทุกคนในหน่วยงาน กลุ่ม ตรวจสอบภายในมีมาตรการป้องกัน ระหว่างผล ประโยชน์ส่วน ตน กับ ผลประโยชน์ส่วนรวม (ผลประโยชน์ทับ ซ้อน) และผู้ตรวจสอบภายในมีการ รายงานการเปิดเผยข้อมูลการขัดแย้งทาง ผลประโยชน์
๘.๒ หน่วยงานได้ทบทวนเป้าหมายการปฏิบัติงานอย่างรอบคอบ โดย พิจารณาความเป็นไปได้ของเป้าหมายที่กำหนดแล้ว รวมทั้งได้พิจารณา ความสมเหตุสมผลของการให้สิ่งจูงใจหรือผลตอบแทนแก่เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติแล้วด้วยว่าไม่มีลักษณะส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่กระทำไม่เหมาะสม เช่น ไม่ตั้งเป้าหมายการปฏิบัติงานไว้สูงเกินความเป็นจริงจนทำให้เกิด แรงจูงใจในการตกแต่งตัวเลขผลการปฏิบัติงาน เป็นต้น	✓		
๘.๓ หน่วยงานได้สื่อสารให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทุกคนเข้าใจและปฏิบัติ ตามนโยบายและแนวปฏิบัติที่กำหนดไว้	✓		

๙. หน่วยงานสามารถระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบต่อระบบการควบคุมภายใน

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
๙.๑ หน่วยงานประเมินการเปลี่ยนแปลงปัจจัยภายนอกองค์กร ที่อาจมี ผลกระทบต่อการดำเนินงาน การควบคุมภายใน และรายงานทางการเงิน ตลอดจนได้กำหนดมาตรการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นอย่าง เพียงพอแล้ว	✓		กลุ่มตรวจสอบภายใน มีการวิเคราะห์ ความเสี่ยงบริหารจัดการความเสี่ยงตาม หลักการที่กำหนด เพื่อให้ทราบถึงความ เสี่ยงโดยอยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือต้อง ดำเนินการหากิจกรรมในการควบคุมความ เสี่ยงโดยดำเนินการให้ครอบคลุมภารกิจ ของหน่วยงาน เพื่อสนับสนุนให้การ ดำเนินงานด้านต่างๆให้เป็นไปอย่าง ถูกต้องครบถ้วน การปฏิบัติถูกต้องตาม
๙.๒ หน่วยงานประเมินการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินงาน ที่อาจมีผล กระทบต่อการดำเนินงาน การควบคุมภายใน และรายงานทางการเงิน ตลอดจนได้กำหนดมาตรการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นอย่างเพียงพอ แล้ว	✓		

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
๙.๓ หน่วยงานประเมินการเปลี่ยนแปลงผู้นำองค์กร ที่อาจมีผลกระทบต่อ การดำเนินงาน การควบคุมภายใน และรายงานทางการเงิน ตลอดจน ได้กำหนดมาตรการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นอย่างเพียงพอแล้ว	✓		กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ทั้งระดับ หน่วยงานและระดับกิจกรรม มีการ วิเคราะห์จัดลำดับความเสี่ยงที่ต้องควบคุม ความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนี้ ๑. กระบวนการบริหารงบประมาณ การ เบิกจ่ายไม่เป็นไปตามแผนงานโครงการ เนื่องจากสถานการณ์ โควิด ๑๙ ๒.กระบวนการพัฒนาบุคลากรตาม แบบการประเมินความพึงพอใจของ ผู้รับบริการต่อการปฏิบัติงาน ๓.กระบวนการติดตามผลการ ตรวจสอบ (Follow Up) ยังไม่เป็นไปตาม ระบบ/เกณฑ์ที่กำหนดไว้

### การควบคุมการปฏิบัติงาน (Control Activities)

๑๐. หน่วยงานระบุและพัฒนากิจกรรมการควบคุม เพื่อลดความเสี่ยงในการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ให้อยู่ในระดับที่ ยอมรับได้

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
๑๐.๑ มาตรการควบคุมของหน่วยงานมีความเหมาะสมกับความเสี่ยง และลักษณะเฉพาะของหน่วยงาน	✓		คณะกรรมการติดตามและประเมินผล ระบบควบคุมภายในได้ร่วมกันวิเคราะห์ และกำหนดเป้าหมายกระบวนการ ดำเนินงาน การติดตาม เพื่อระบุกิจกรรม และแผนพัฒนากิจกรรมการควบคุมเพื่อ ลดความเสี่ยงในการบรรลุวัตถุประสงค์ให้ อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เพื่อให้มั่นใจว่า การควบคุมภายในและการบริหารความ เสี่ยง มีการจัดการได้อย่างครอบคลุมเรื่อง ที่สำคัญ เพียงพอ และเหมาะสม
๑๐.๒ หน่วยงานมีมาตรการควบคุมภายในที่กำหนดเป็นลายลักษณ์ อักษร และครอบคลุมกระบวนการต่างๆ อย่างเหมาะสม เช่น มี นโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติงานเกี่ยวกับธุรกรรมด้านการเงิน การ จัดซื้อ และการบริหารทั่วไป ตลอดจนกำหนดขอบเขต อำนาจหน้าที่ และลำดับชั้นการอนุมัติของผู้บริหารในแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจน รัดกุม เพื่อให้สามารถป้องกันการทุจริตได้ เช่น ขั้นตอนการจัดซื้อและวิธีการ คัดเลือกผู้ขาย การบันทึกข้อมูลรายละเอียดการตัดสินใจจัดซื้อ ขั้นตอนการเบิกจ่ายวัสดุอุปกรณ์ หรือ การเบิกใช้เครื่องมือต่างๆ เป็นต้น	✓		
๑๐.๓ หน่วยงานกำหนดให้มีการควบคุมภายในที่มีความหลากหลายอย่าง เหมาะสม เช่น การควบคุมแบบ manual และ automated หรือการ ควบคุมแบบป้องกันและติดตาม	✓		
๑๐.๔ หน่วยงานกำหนดให้มีการควบคุมภายในในทุกระดับของ หน่วยงาน เช่น สายงาน ฝ่ายงาน แผนก หรือกระบวนการ	✓		
๑๐.๕ หน่วยงานมีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบในงาน ๓ ด้าน ต่อไปนี้ ออกจากกันโดยเด็ดขาด เพื่อเป็นการตรวจสอบซึ่งกันและกัน กล่าวคือ (๑) หน้าที่อนุมัติ (๒) หน้าที่บันทึกรายการบัญชีและข้อมูลสารสนเทศ และ (๓) หน้าที่ในการดูแลจัดเก็บทรัพย์สิน	✓		

๑๑. หน่วยงานระบุและพัฒนากิจกรรมการควบคุมทั่วไปด้านเทคโนโลยี เพื่อช่วยสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
๑๑.๑ หน่วยงานกำหนดความเกี่ยวข้องกันระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในกระบวนการปฏิบัติงานและการควบคุมทั่วไปของระบบสารสนเทศ	✓		กลุ่มตรวจสอบภายในนำข้อมูลการปฏิบัติงานจากแต่ละฝ่าย มาจัดทำรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน ภาพรวม เพื่อวัดผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา และนำมาปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น มีการพัฒนา กิจกรรมการควบคุมทั่วไปด้านเทคโนโลยี จากของเดิมที่เคยมีเพื่อใช้ในการสนับสนุน การบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมทั้งมีการป้องกันความเสียหาย หรือ สูญหาย และรักษาความปลอดภัยของ ข้อมูล
๑๑.๒ หน่วยงานกำหนดการควบคุมของโครงสร้างพื้นฐานของระบบเทคโนโลยีให้มีความเหมาะสม	✓		
๑๑.๓ หน่วยงานควรกำหนดการควบคุมด้านความปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีให้มีความเหมาะสม	✓		
๑๑.๔ หน่วยงานควรกำหนดการควบคุมกระบวนการได้มาการพัฒนา และการบำรุงรักษาระบบเทคโนโลยีให้มีความเหมาะสม	✓		

๑๒. หน่วยงานจัดให้มีกิจกรรมการควบคุม โดยกำหนดไว้ในนโยบาย ประกอบด้วยผลสำเร็จที่คาดหวังและขั้นตอนการปฏิบัติ เพื่อให้แน่ใจว่าที่กำหนดไว้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
๑๒.๑ หน่วยงานมีนโยบายที่รัดกุมและขั้นตอนการควบคุมที่สนับสนุนให้มั่นนโยบายของฝ่ายบริหารสู่การปฏิบัติ	✓		คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน กลุ่มตรวจสอบภายใน มีการกำหนดกิจกรรมการควบคุม โดยกำหนดไว้เป็น ขั้นตอนปฏิบัติงาน โดยยึดตาม กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานจริงและสอดคล้องกับภารกิจของกลุ่มตรวจสอบภายใน
๑๒.๒ หน่วยงานกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบให้ฝ่ายบริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานนโยบายและกระบวนการไปสู่การปฏิบัติ	✓		
๑๒.๓ หน่วยงานมีการดำเนินการตามกิจกรรมการควบคุมในเวลาที่เหมาะสมโดยบุคลากรที่มีความสามารถ รวมถึงการครอบคลุมกระบวนการแก้ไขข้อผิดพลาด ในการปฏิบัติงาน	✓		
๑๒.๔ หน่วยงานทบทวนนโยบายและกระบวนการปฏิบัติให้มีความเหมาะสมอยู่เสมอ	✓		

ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล (Information & Communication)

๑๓. หน่วยงานจัดทำหรือจัดทาสารสนเทศที่มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพเพื่อสนับสนุนให้การปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
๑๓.๑ หน่วยงานกำหนดข้อมูลที่ต้องการใช้ในการดำเนินงาน ทั้งข้อมูลจากภายในและภายนอกองค์กรที่มีคุณภาพและเกี่ยวข้องในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามภารกิจ	✓		กลุ่มตรวจสอบภายใน มีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานโดยมีการนำข้อมูลทั้งภายใน และภายนอก องค์กร มาประกอบการจัดทำแผนการปฏิบัติงาน ด้วย การจัดเก็บข้อมูลผลการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบ หากพบข้อพร่องในการปฏิบัติงานกลุ่มตรวจสอบภายในสามารถดำเนินการได้อย่างทันเวลา
๑๓.๒ หน่วยงานพิจารณาทั้งต้นทุนและประโยชน์ที่จะได้รับ รวมถึงปริมาณและความถูกต้องของข้อมูล	✓		
๑๓.๓ หน่วยงานมีข้อมูลที่สำคัญอย่างเพียงพอสำหรับใช้ประกอบการบริหารและการตัดสินใจ	✓		
๑๓.๖ หน่วยงานมีการดำเนินการดังต่อไปนี้ ๑๓.๖.๑ มีการจัดเก็บเอกสารสำคัญ ไว้อย่างครบถ้วนเป็นหมวดหมู่	✓		

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
๑๓.๖.๒ กรณีที่ได้รับแจ้งจากผู้ตรวจสอบภายใน ผู้ตรวจสอบภายนอกว่ามีข้อบกพร่องในการควบคุมภายใน หน่วยงานได้แก้ไขข้อบกพร่องนั้นอย่างครบถ้วนแล้ว			

**๑๔. หน่วยงานสื่อสารข้อมูลภายในเกี่ยวกับสารสนเทศองค์กร ซึ่งรวมถึงวัตถุประสงค์และความรับผิดชอบต่อการควบคุมภายในที่จำเป็นต่อการสนับสนุนให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินไปตามที่วางไว้**

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
๑๔.๑ หน่วยงานมีกระบวนการสื่อสารข้อมูลภายในอย่างมีประสิทธิภาพ และมีช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนการควบคุมภายใน	✓		กลุ่มตรวจสอบภายในมีระบบการสื่อสารภายในทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น อีเมล เฟสบุ๊ค ไลน์ ให้กับบุคลากรในหน่วยงานสามารถติดต่อสื่อสารให้มีความเข้าใจ ถึงวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน และบทบาทหน้าที่ของตนเองเกี่ยวกับการควบคุมภายใน และเปิดโอกาสให้บุคลากรสามารถแสดงความคิดเห็น หรือเสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
๑๔.๒ หน่วยงานมีการรายงานข้อมูลที่สำคัญถึงผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอและสามารถเข้าถึงแหล่งสารสนเทศที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน หรือสอบถามรายการต่าง ๆ ตามที่ต้องการได้	✓		
๑๔.๓ หน่วยงานจัดให้มีช่องทางการสื่อสารเพื่อให้บุคคลต่าง ๆ ภายในหน่วยงานสามารถแจ้งข้อมูลหรือเบาะแสเกี่ยวกับการฉ้อฉลหรือทุจริตภายในหน่วยงาน (whistle-blower hotline) ได้อย่างปลอดภัย	✓		

**๑๕. หน่วยงานได้สื่อสารกับหน่วยงานภายนอก เกี่ยวกับประเด็นที่อาจมีผลกระทบต่อการควบคุมภายในที่กำหนด**

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
๑๕.๑ หน่วยงานมีกระบวนการสื่อสารข้อมูลกับผู้มีส่วนได้เสียภายนอก หน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ และมีช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนการควบคุมภายใน เช่น เว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ ประกาศเผยแพร่กระบวนการปฏิบัติงาน การให้บริการประชาชน ศูนย์รับเรื่องร้องเรียน เป็นต้น	✓		กลุ่มตรวจสอบภายใน มีการติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างองค์กรภายนอก เช่น คตป. และ กลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมบัญชีกลาง ในเรื่องกฎหมายระเบียบต่างๆ รวมทั้งมีกล่องรับข้อร้องเรียนจากบุคคลภายนอก เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลภายนอก
๑๕.๒ หน่วยงานจัดให้มีช่องทางการสื่อสารพิเศษหรือช่องทางลับเพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียภายนอกหน่วยงานสามารถแจ้งข้อมูลหรือเบาะแสเกี่ยวกับการฉ้อฉลหรือทุจริต (whistle-blower hotline) แก่หน่วยงานได้อย่างปลอดภัย	✓		

**ระบบการติดตาม (Monitoring Activities)**

**๑๖. หน่วยงานติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการควบคุมภายในยังดำเนินไปอย่างครบถ้วน เหมาะสม**

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
๑๖.๑ หน่วยงานจัดให้มีการประเมินผลระหว่างการปฏิบัติงานและหรือการประเมินผลเป็นรายครั้ง	✓		กลุ่มตรวจสอบภายใน มีการประชุมคณะกรรมการควบคุมภายใน และมีการรายงานผลการติดตามการประเมินผลการควบคุมภายใน จากคณะกรรมการควบคุมภายในของหน่วยงาน อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง กรณีพบว่ามีการทุจริต หรือสงสัยว่ามีการทุจริต จะปฏิบัติตามระเบียบที่
๑๖.๒ หน่วยงานจัดให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่วางไว้โดยการประเมินตนเอง และ/หรือการประเมินอิสระโดยผู้ตรวจสอบภายใน	✓		
๑๖.๓ ความถี่ในการติดตามและประเมินผลมีความเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของหน่วยงาน โดยอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง	✓		

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
๑๖.๔ ดำเนินการติดตามและประเมินผลระบบการควบคุมภายใน โดยผู้ที่มีความรู้และความสามารถ	✓		เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามองค์ประกอบของการควบคุมภายใน
๑๖.๕ หน่วยงานมีการสร้างความเข้าใจพื้นฐานด้านการควบคุมภายในในหน่วยงาน	✓		

๑๗. หน่วยงานประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในอย่างทันเวลาต่อบุคคลที่รับผิดชอบซึ่งรวมถึงผู้บริหารและผู้กำกับดูแลตามความเหมาะสม

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
๑๗.๑ หน่วยงานประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายใน และดำเนินการเพื่อติดตามแก้ไขอย่างทันทั่วทั้งที่	✓		กลุ่มตรวจสอบภายใน มีการประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของการควบคุมภายในอย่างทันเวลาต่อหัวหน้าหน่วยงานหรือผู้กำกับดูแล โดยเป็นไปตามมาตรฐานหลักเกณฑ์การปฏิบัติการควบคุมภายในหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑
๑๗.๒ หน่วยงานต้องรายงานต่อผู้บริหารและผู้กำกับดูแลโดยพลัน ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์หรือสงสัยว่ามีเหตุการณ์ทุจริตอย่างร้ายแรง มีการปฏิบัติที่ฝ่าฝืนกฎหมาย หรือมีการกระทำที่ผิดปกตินอื่น ซึ่งอาจกระทบต่อชื่อเสียงและการเงินของหน่วยงานอย่างมีนัยสำคัญ	✓		
๑๗.๓ หน่วยงานมีการติดตามการปรับปรุงการควบคุมภายในตามผลการประเมินและหรือการตรวจสอบภายในที่พบจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องของการควบคุมภายใน	✓		

ลายมือชื่อ.....

ผู้ประเมิน (นางศุภรัตน์ งามชม)

ตำแหน่ง นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษ

ประธานคณะกรรมการประเมินผลการควบคุมภายใน

ลายมือชื่อ.....

(นางสาวอรุณี มนปรานีต)

ตำแหน่ง นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษ

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน